

● وزیر خارجه ایران سفر دوره‌ای خود به قاره آفریقا را به‌همراه هیئت عالی‌رتبه سیاسی و اقتصادی آغاز کرد و در نخستین مرحله عازم پرتوریا، پایتخت اداری و اجرایی آفریقای جنوبی، شد. شرکت در سیزدهمین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و آفریقای جنوبی با رئیس‌جمهوری، همراهی یک هیئت از تجار و مدیران شرکت‌های بخش خصوصی، مذاکره و تبادل‌نظر بخش‌های تخصصی دو کشور به منظور تقویت مناسبات تجاری، اقتصادی و علمی در دوران پسابرجام، گسترش روابط اقتصادی و سیاسی ایران و اوگاندا از اهداف این سفر اعلام شده است. در این بین اگر نگاهی آسیب‌شناسانه به این روایت داشته باشیم، باید گفت هرچند اولین سفر وزیر امور خارجه کشورمان به قاره آفریقا در دولت دوازدهم و سفر ظریف، وزیر خارجه، به سه کشور آفریقای جنوبی، اوگاندا و نیجر، نشانگر توجه ویژه جمهوری اسلامی ایران به آفریقاست، ولی چالش‌های بسیاری در گسترش روابط با قاره سیاه وجود دارد. چنانچه سازمان اتحادیه آفریقا و کمیسیون اقتصادی آن با انتشار فهرست شرکای اقتصادی خود در کتاب سالانه ۲۰۱۷ از ایران نیز در ردیف کشورهای بحرين، پاکستان و جمهوری آذربایجان، نام برده است، درحالی‌که کشورهای شرک اتحادیه آفریقا، همچون ترکیه، کره، ژاپن، چین و هند هستند و اکنون نیز بین قدرت‌های بزرگ رقابت شدیدی برای دست‌اندازی در حوزه آفریقا شکل گرفته است و حتی اجلاس‌های سران قاره آفریقا با حضور کشورهایی مانند ژاپن، ترکیه و چین برگزار می‌شود.

به‌عبارتی دیگر با وجود اهمیت‌ترین وظیفه و گذشته روابطی فرهنگی و سیاسی با آفریقا داشته و ۷۰۰ الی ۸۰۰ سال پیش به منطقه شرق آفریقا مهاجرانی روانه کرده‌اند، اما جایگاه ایران متناسب با این عقبه تاریخی نیست. اکنون نیز قاره آفریقا با داشتن بیش از ۵۰ کشور اندک‌اندک در حال بازیافت نقش بیشتر در مناسبات سیاسی و اقتصادی بین‌المللی است. این روند باعث شده تا در یک دهه گذشته کشورهای در‌حال‌توسعه نگاه جدی‌تری به قاره سیاه داشته باشند، اما اکنون آفریقا جزء اولویت‌های مهم ما نیست، بنابراین باید گفت نگاه ما به آفریقا، نگاهی چندگانه و گاه دارای اهمیت نبوده یا بیشتر با رنگ اقتصادی نبوده است و حتی در گذشته ارزیابی سالانه و محاسبات سالانه ما با آفریقا به یک میلیارد دلار هم نمی‌رسید. در وضعیت کنونی نیز تأثیرات و نوع سیاست خارجی و نگاه بازیگران در روابط بین‌المللی و حضور رقیای منطقه‌ای ما در آفریقا (ترکیه، عربستان و اسرائیل) و آمار واردات و صادرات بیشتر مانع حضور ما شده است.

آنچه مشخص است امروزه کشورهای آفریقایی نقش راهبردی و مهمی در معادلات سیاسی و اقتصادی جهان ایفا می‌کنند و بازیگران و قدرت‌های جهانی هرروز بیشتر از دیروز از اهمیت آفریقا آگاه می‌شوند، چراکه آفریقا، هم از نظر سیاسی و هم از نظر اقتصادی پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های گوناگون و فراوانی دارد. دراین‌حال نییمی از اعضای سازمان همکاری اسلامی آفریقایی و بقیه نیز می‌توانند نیازهای اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ایران را برآورده کنند، اما درمقابل فقدان راهبرد گسترده و مناسب در رابطه با قاره آفریقا و همچنین سیاست اعلامی حداکثری و اعمالی حداقلی برای حضور ایران در این قاره چالش‌زها بوده است. چنانچه اکنون نیز حجم مبادلات غیرنفتی ایران با این قاره گسترده نیست، درحالی‌که حجم مبادلات اقتصادی رقیبانی مانند ترکیه با قاره آفریقا حدود ۱۰میلیارد دلار است و حجم کم مناسبات اقتصادی و صادرات ایران به کشورهای قاره سیاه نشان‌دهنده آن است که روابط ایران با کشورهای آفریقایی باوجود پتانسیل‌های زیاد دستاوردهای زیادی نداشته است. امید است با سفرهای دوره‌ای آقای ظریف به آفریقا در سال‌های گذشته و تأکید دولت دوازدهم بر حضور در آفریقا، قاره‌ای با ۵۴ کشور، برای ایران تبدیل به قاره فرصت شود و با گام‌های مهمی در این راستا مانند به‌کارگیری مسئولان و کارشناسان علاقه‌مند و دارای تجربه کار و حضور در آفریقا، عضویت و فعالیت در سازمان‌های معتبر آفریقایی‌ی و حضور در نشست‌های بین‌المللی مرتبط و برگزاری نشست ایران و آفریقا، تأسیس مرکز مطالعات راهبردی مرتبط با آفریقا، ترسیم نقشه راه جدید همکاری‌های همه‌جانبه با قاره سیاه، حل چالش‌های تسهیلات تجاری، حمایت از بخش خصوصی و اصلاح قوانین و آیین‌نامه‌ها در کنار گسترش روابط سیاسی و فرهنگی، بازار ۶۲۵میلیون‌نفری از جمعیت کل قاره آفریقا تبدیل به هدف جدیدی برای کالاهای ایرانی شود و بازیگرانی مانند آفریقای جنوبی به‌گونه‌ای جدیدتر مورد توجه قرار گیرد.

politics@sharghdaily.ir

سیاست

مقام معظم رهبری در مراسم دانش آموزگي دانشجویان دانشگاه‌های افسری ارتش:

قدرت دفاعی کشور به‌هیچ‌وجه قابل مذاکره و معامله نیست

نیز باید یک بنیان امنی باشد.

ایشان بنیان اقتصادی کشور را به دلیل وابسته‌بودن به درآمد نفت، ناامن خواندند و تأکید کردند: «وابستگی اقتصاد به نفت، یک مشکل تاریخی و به‌جامانده از دوران قبل از انقلاب است و همین موضوع موجب شده است ما در دوران‌های مختلف در زمینه فروش نفت و درآمد حاصل از آن، دغدغه داشته باشیم».

مقام معظم رهبری با تأکید بر اینکه تا وقتی اقتصاد کشور از نفت فاصله نگیرد، بنیان صحیح و امنی به وجود نخواهد آمد، خاطر‌نشان کردند: «بیان این موضوع اقتصادی در این محیط نظامی، برای نشان‌دادن اهمیت امنیت در همه بخش‌هاست». حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همه مردم به‌ویژه جوانان را به دانستن قدر امنیت موجود، عزت، آرامش و سربلندی کشور که به برکت نظام جمهوری اسلامی به وجود آمده، توصیه کردند و گفتند: «روزگاری، ایران عزیز با گذشته تاریخی و درخشان خود و با استعدادهای بی‌پایان، زیر پای مستشاران آمریکایی و صهیونیستی و انگلیسی بود و به دست حاکمان وابسته، ضعیف و پست، تحقیر می‌شد؛ اما اسلام این کشور را نجات داد و جمهوری اسلامی، ایران را عزیز و مقتدر کرد».

ایشان با اشاره به ناراحتی و عصبانیت قدرت‌های

استکباری از اقتدار منطقه‌ای ایران، افزودند: «دشمنان نظام اسلامی عناصر اقتدار ملی کشور را عامل مزاحم خود می‌دانند و با آنها مقابله می‌کنند و بر همین اساس با افزایش اقتدار جمهوری اسلامی در میان ملت‌ها، در منطقه و فراتر از منطقه مخالفانند؛ زیرا این اقتدار، عمق راهبردی نظام اسلامی است».

مقام معظم رهبری، مخالفت قدرت‌های استکباری با توان دفاعی کشور را نیز در همین چارچوب ارزیابی و تأکید کردند: «راه مقابله با این مخالفت‌ها، این است که برخلاف خواسته آنها، بر عناصر اقتدار ملی تکیه و ایستادگی کنیم». حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دراین‌باره گفتند: «همان‌طور که قبلا بارها اعلام کرده‌ایم و باز هم اعلام می‌کنیم، امکانات و قدرت دفاعی کشور قابل مذاکره و چانه‌زنی نیست و درباره ابزارهای دفاعی کشور و هر آنچه اقتدار ملی را تأمین یا پشتیبانی می‌کند، هیچ‌گونه چانه‌زنی و معامله‌ای با دشمن نداریم و راه اقتدار را با قوت به پیش خواهیم برد». مقام معظم رهبری خطاب به جوانان گفتند: «این کشور متعلق به شما است و باید همان‌گونه که جوانان دیروز به وظیفه خود عمل کردند، شما نیز در سایه اسلام و در چارچوب آرمان‌های انقلاب اسلامی، کشور را به اوج عزت برسانید».

ما مستأجر و شما صاحبخانه‌اید

شما صاحبخانه و ما مستأجریم. هم‌وطنان مقیم خارج از کشور آمدن و رفتن چندین سفیر و کنسول را می‌بینند و در واقع صاحبخانه آنها هستند. **(ایرنا)**

گزارش «شرق» از یک اسباب‌کشی عجیب

تشخیص مصلحت در مجلس سنا

از سنا تا مجمع تشخیص

میرزا حسین سپهسالار یکی از صدراعظم‌های ناصرالدین‌شاه، ساختمان مجلس را حدوداً ۲۵ سال قبل از جریان‌های مشروطه در باغ بهارستان ساخت. بعدها که مشروطه رخ داد، مجلس احتیاج به فضا داشت و آنجا را تبدیل به پارلمان کردند و جلسات در آنجا برگزار شد. این اولین ساختمان مجلس نمایندگی در ایران بود. اما به‌موجب قانون اساسی ۱۲۸۵، قرار بود مجلس سنایی هم تشکیل شود که تشکیل آن تا زمان به حکومت رسیدن محمدرضا پهلوی به‌طول انجامید و سرانجام لایحه آن به سال ۱۳۲۷ تقدیم مجلس شورای ملی شد. تعداد نمایندگان مجلس سنا ۶۰ نفر بوده که ۳۰ نفر از طرف مردم (۱۵ نفر از تهران و ۱۵ نفر از شهرستان) و نیمی دیگر از سوی شاه (۱۵ نفر از تهران و ۱۵ نفر از شهرستان) انتخاب می‌شدند. جلسات این مجلس در ابتدا در ساختمان مجلس شورای ملی تشکیل می‌شد و بعد از انحلال مجلس، با موافقت محمدرضا پهلوی کاخ علیرضا پهلوی اختصاص داده شد و درنهایت هم برای درنظرگرفتن محلی برای امورات اداری و کتابخانه و تشریفات، ساختمان جدیدی در کنار کاخ علیرضا احداث شد. این بنا تا سال ۱۳۵۷ برای جلسات مجلس سنا مورد استفاده قرار می‌گرفت. بعد از پیروزی انقلاب، ساختمان سنا به جهت نوسازبودن در اختیار خبرگان قانون اساسی قرار گرفت. تصویر معروفی از مرحوم طالقانی در ابتدای استقرار خبرگان قانون اساسی وجود دارد که او را نشسته به کف زمین و تکیه داده به صندلی‌ها نشان می‌دهد. این اعتراض انقلابی آیت‌الله بود. ساختمان مجلس سنا بعد از تشکیل مجلس شورای اسلامی در اختیار این قوه قرار گرفت. اما در دهه ۷۰ با گذشت شش دوره از عمر این مجلس و فرسوده‌شدن ساختمان سنا، طرح ساخت بنای جدید مجلس شورای اسلامی در بهارستان به تصویب رسید و نمایندگان مجلس از مفتخمن دوره در ساختمان هرمی شکل حضور پیدا کردند.

واما کاخ ممر

رضا شاه در سال ۱۳۱۳ دستور احداث کاخ ممر را صادر کرد و ساخت این بنا تا سال ۱۳۲۶ به‌طول انجامید. این ساختمان دفتر کار رضاشاه بود و پیش از تدوین قانون خزانه ملی، جواهرات ملی از کاخ گلستان به این کاخ انتقال پیدا کرد. سه‌سال نخست حکومت محمدرضا پهلوی، این کاخ محل ملاقات‌ها و دفتر او به شمار می‌رفته است. حتی شاه و همسرش فوزیه در این کاخ ساکن بودند و نامزدی شاه با فرح دیبا هم در این کاخ صورت گرفت. همچنین محمدرضا در همین کاخ از سوی رضا شاه‌آبادی مورد سوگند قرار گرفت. بعد از آن دفتر محمدرضا به کاخ صاحبزاقانیه منتقل شد و این کاخ تبدیل به موزه شد. بعد از انقلاب کاخ ممر در ابتدا در اختیار کمیته انقلاب قرار گرفت و بعد از آن محل استقرار دادستانی انقلاب اسلامی شد و با ریاست آیت‌الله یزدی بر قوه قضائیه، او در این ساختمان حاضر شد. بعد از آن با بنیاد مستضعفان به عنوان مالک و سازمان میراث فرهنگی به عنوان متولی نگهداری اقدام به مرمت آن کرده و آن را تبدیل به موزه کردند. با پایان عمر ریاست‌جمهوری هاشمی و انتخاب او به عنوان ریاست مجمع تشخیص قیام شد برای حفاظت از چهره‌های حاضر در مجمع و با دستور نهادهای امنیتی جلسات در کاخ ممر تشکیل شود و در اختیار مجمع قرار گیرد.

سه ماه آماده شود». رئیس مجلس چنین ادامه داده «وقتی مرکز پژوهش‌ها می‌خواست به آن ساختمان نقل مکان کند، مجمع تشخیص مصلحت که شکل جدید پیدا کرده تقاضایی از رهبری کرد که ساختمان مجلس را به مجمع بدهند. من هم خدمت رهبری نامه نوشتم که ما مفری به جز اینکه مرکز پژوهش‌ها

سال پانزدهم • شماره ۲۹۹۶ روزنامه شرق

خبر

حکم همدستان بابک زنجانی صادر شد

● **میزان:** رئیس کل دادگستری تهران در رابطه با آخرین وضعیت پرونده شرکای بابک زنجانی گفت: حکم دو همدست بابک زنجانی صادر شده است و پس از فرایند تأیپ دادنامه به متهمان و وکلای آنان ابلاغ خواهد شد. غلامحسین اسماعیلی افزود: در مهلت مقرر قانونی حکم انشا شده است؛ اما این متن طولانی است و در فرایند تأیپ دادنامه قرار دارد. دستنویس حکم و تصمیم دادگاه انجام شده است و پیش‌بینی می‌کنیم این بخش هم تا هفته آینده به اتمام برسد و حکم به متهمان و وکلای آنان ابلاغ خواهد شد. او گفت: به موجب قانون از بیان جزئیات رای صادره معذور هستم.

دیدار وزیران خارجه ایران و اوگاندا

● **ایسنا:** وزیر خارجه ایران در دیدار با سام کوتسا، وزیر خارجه اوگاندا ضمن ابراز خرسندی از همکاری‌های دوجانبه خواستار تعمیق و گسترش هرچه‌بیشتر روابط دو کشور در سطوح مختلف شد. محمدجواد ظریف با اشاره به هیئت اقتصادی بلندپایه همراه گفت: امیدواریم همکاری‌های اقتصادی میان دو کشور هر چه سریع‌تر عملیاتی شود. وزیر خارجه اوگاندا نیز در این دیدار گفت: اوگاندا تلاش می‌کند تمهیدات و بسترهای لازم را برای حضور بیشتر شرکت‌های ایرانی در این کشور ایجاد کند. شرکت‌های ایرانی قادر خواهند بود در زمینه‌های مختلف به‌ویژه تولید، مونتاژ و صدور ماشین‌الات کشاورزی فعالیت کنند. او همچنین بر تداوم همکاری‌های مثبت با جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین‌المللی تأکید کرد.

دلیل غیرعلنی شدن جلسه یکشنبه

● **شرق:** محمدباقر نوینخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه، روز گذشته در حاشیه جلسه دولت، در پاسخ به این سؤال که سخنگوی هیئت رئیسه مجلس گفته بود جلسه غیرعلنی یکشنبه گذشته مجلس به درخواست شما بوده است، گفت: همین‌گونه تلقی نشود. نوینخت افزود: در این مورد با رئیس مجلس صحبت کردیم و جمع‌بندی این بود که جلسه غیرعلنی برگزار شد.

آمانو به ایران می‌آید

● **ایرنا:** یوکیا آمانو شنبه‌شب برای دیدار و گفت‌وگو با مقام‌های ایران به تهران سفر می‌کند. بهرام قاسمی سخنگوی وزارت خارجه در همین ارتباط گفت: در ادامه دیدارهای متقابل میان مدیران آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و مقامات ذی‌ربط در جمهوری اسلامی ایران و با هدف مرور آخرین وضعیت همکاری‌ها و ارتباطات دو طرف در زمینه‌های مختلف مرتبط با برجام، امور پادمانی و همکاری‌های هسته‌ای در امور صلح‌آمیز، یوکیا آمانو مدیرکل روز شنبه برای دیداری کوتاه وارد تهران می‌شود.او افزود: سفر آمانو که در تمامی گزارش‌های رسمی خود به شورای حکام، پایبندی کامل ایران به تعهدات هسته‌ای خود وفق برجام را تأیید کرده است، در فضای کنونی که بر اثر اظهارات بی‌پایه و غیرقابل‌قبول مقامات آمریکایی علیه برجام ایجاد شده، نشانه‌ای مستحکم مبنی بر حمایت قاطع این نهاد بین‌المللی از برجام محسوب می‌شود.مواضع اخیر دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا درخصوص عدم پایبندی ایران به تعهدات برجام با واکنش رهبران کشورهای مختلف جهان از جمله کشورهای عضو گروه ۵+۱ مواجده شده است. این در حالی است که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هشت بار متوالی پایبندی ایران به تعهدات برجام را تأیید کرده است.

رونمایی از کاشی ماندگار منزل پدر رئیس‌جمهور

● **تسنیم:** با حضور معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری، کاشی ماندگار منزل پدری رئیس‌جمهور در سرخه رونمایی شد.علی‌اصغر موسیان در سفر کوتاه خود به استان سمنان در نخستین برنامه خود به منزل پدری رئیس‌جمهور رفته و از کاشی ماندگار این منزل با نام «حسن روحانی» رونمایی کرد. شهرستان سرخه زاگاک حجت‌الاسلام حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران است.

توصیه سرکنسول ایران در کربلا به زنان زائر اربعین

● **ایسنا:** سرکنسول ایران در کربلا با تأکید بر اینکه حتما زائران اربعین حسینی برای سفر به عراق از مراکز معتبر و قانونی ویزا دریافت کنند، گفت: به خواهران توصیه جدی داریم که از سفر انفرادی خودداری کنند حتما دسته‌جمعی در این مراسم شرکت کنند و در مجموعه‌ای باشند که چند نفر آقا همراه آنها باشد. میروسعود حسینیان با بیان اینکه حتما افرادی که دچار بیماری‌های خاص ازجمله بیماری قلب و اعصاب هستند، داروهای خود را همراه داشته باشند، ادامه داد: دولت عراق به‌شدت با مواد مخدر برخورد می‌کند و با توجه به اینکه قوانین جدیدی در این کشور برای مبارزه با مواد مخدر تهیه شده است، اگر کسی مواد مخدر همراه خود داشته باشد با او برخورد شدیدی می‌شود و ما نیز نمی‌توانیم بگیری چندان‌ی برای او بکنیم؛ چراکه متهم می‌شویم که از یک کار غیرقانونی دفاع کرده‌ایم.